

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

21 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegul penal în următoarea componență:

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de petiționara Nicoară Maria, prin care se solicită casarea încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 02 iunie 2017 și deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 01 noiembrie 2017,

CONSTATĂ:

1. La 25 aprilie 2017 petiționarii Nicoară Maria și Nicoară Andrei au adresat o plângere la judecătorul de instrucție, prin care au solicitat anularea ordonanței procurorului în Procuratura Cantemir, Aurel Postică, din 20.02.2017, privind scoaterea de sub urmărire penală a bănuitului XXXXX Vitalie, cu clasarea procesului penal și anularea ordonanței procurorului-șef al Procuraturii r-lui Cantemir, Adrian Procoavă, din 21.03.2017.

În motivarea plângerii, petiționarii au pretins reluarea urmăririi penale în cauza penală nr.2016430544 în privința medicului Dumitru Vitalie, care nu a acordat ajutor medical adecvat pacientului Nicoară Alexandr, care la data de 27 februarie 2016, fiind la lucru în livadă a căzut fără cunoștință, iar medicul Dumitru Vitalie, fără a controla pacientul, fără a face electrocardiograma, a constatat că este decedat, pe motiv că trecuse 27 minute de la momentul căderii.

Petiționarii au menționat că, medicul a recunoscut la poliție că a lăsat cadavrul în fața sălii de primire, spunând că pleacă la o altă chemare, astfel, au considerat că procurorul a închis cazul fără al investiga și fără a înștiința pe petiționari.

2. Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 02 iunie 2017, a fost respinsă plângerea petiționarilor Nicoară Maria și Nicoară Andrei, ca fiind neîntemeiată.

3. La 12 iunie 2017 petiționara Nicoară Maria a declarat recurs împotriva încheierii, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie investigat cazul deplâns.

Recurenta a invocat, că a rămas neinvestigat cazul, procesul penal fiind clasat fără a atrage persoana responsabilă la răspundere, menționând că, medicul invocă că a acordat ajutorul necesar pacientului în prezența martorilor (sora medicală și șoferul însă când au sosit feciorii pacientului la fața locului (salvarea fiind ajunsă cu 2-3 min.

înaintea lor), medicul deja îndeplinea foaia de deces, prin urmare nu este clar când acesta a constatat decesul pacientului, dacă nu a întreprins măsurile necesare: cardiogramă, ori verificarea pulsului. Concluzia de deces a pacientului medicul a făcut-o din spusele brigadierului, care i-a comunicat că pacientul a căzut fără cunoștință cu 27 minute în urmă. Cadavrul fiind adus la morgă era cu gura deschisă și drept, iar a doua zi l-au luat cu piciorul stâng sub dânsul, umărul drept ridicat și limba înghițită. La întrebarea instanței dacă este posibil resuscitarea cadavrului după o perioadă de 27 minute, medicul a răspuns afirmativ. Lui Nicoară Alexandr nu i-a fost acordat primul ajutor medical, fapt confirmat de medicul legist din Cantemir. Procurorul a încetat cazul fără ai preveni recurența. Medicul dat a fost sancționat de Ministerul Sănătății.

În ședința instanței de recurs, a susținut că în urma cazului investigat în privința medicului nu au fost aplicate careva măsuri, iar sancțiunea disciplinară aplicată medicului de către Ministerul Sănătății este una neînsemnată. Mai mult ca atât, nu a fost înștiințată cu privire la clasarea procesului penal.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 01 noiembrie 2017 a fost respins ca nefondat recursul ordinar declarat, cu menținerea încheierii atacate.

5. Pentru a pronunța soluția, instanța de recurs, notificând prevederile art.298, art.299/1 alin.(1),(3),(4) și art.313 Cod de procedură penală, a conchis că, concluziile judecătorului de instrucție rezultă din probele administrate, iar soluția adoptată de prima instanță corespunde situației de fapt, cadrului normativ și jurisprudenței naționale și internaționale.

În această ordine de idei, a menționat că, din materialele prezentate, se constată, că la 05.10.2016 a fost pornită urmărirea penală în baza art.213 lit. b) Cod penal, pe faptul existenței unei bănuieli rezonabile privind neglijența regulilor sau metodelor de acordare a asistenței medicale de către personalul medical al Substației de asistență medicală urgentă Cantemir și al IMPS „Spitalul Raional Cantemir” pacientului Nicoară Alexandru la data de 27 februarie 2016, care au cauzat decesul pacientului.

În cadrul investigațiilor demarate organul de urmărire penală a constatat că probele administrate nu demonstrează că decesul lui Nicoară Alexandr, năsut la XXXXX a survenit la 27.02.2016 în timp ce se afla la morga Spitalului Raional Cantemir. Potrivit declarațiilor medicului legist al SML Cantemir, Verdeș Iurie, rezultă că el a examinat cadavrul cet. Nicoară Alexandr la 29.02.2016 și decesul acestuia a survenit cu 48 ore înainte de examinare, ceea ce include ora 10:35 a zilei de 27.02.2016, când medicul XXXXX Vitalie a constatat decesul. La fel el a menționat că cadavrul când a fost prezentat la autopsie, avea limba în gura și membrele erau poziționate de-a lungul corpului, adică nu a confirmat versiunea succesului părții vătămate și a soției acestuia, precum că Nicoară Alexandr era cu limba înghițită și cu piciorul stâng ridicat în sus.

Din raportul de expertiză medico-legală nr. 143/D din 21.10.2016 rezultă că decesul cet. Nicoară Alexandr, în vârstă de XXXXX ani, a survenit în rezultatul insuficienței cardio-vasculare acute cauzate de infarct miocardic acut pe fondal a XXXXX (f.d.71 din dosarul de investigare).

Din raportul de expertiză medico legală în comisie nr.336 din 21.11.2016, la fel nu rezultă faptul că decesul lui Nicoară Alexandru ar fi survenit după ce medicul XXXXX Vitalie a constatat decesul, adică după ora 10:35 a zilei de 27.02.2016. Potrivit acestui raport, medicul XXXXX V. la preluarea pacientului Nicoară Alexandru, a constatat

decesul pacientului, bazându-se numai pe date clinice, fără efectuarea ECG, fapt care nu permite stabilirea necesității măsurilor de resuscitare. Conform Protocolului Clinic Național aplicarea în timp util a Suportului Vital Bazal (SVB) și a Suportului Vital Avansat Cardiac (SVAC) ar fi acordat o șansă la restabilirea funcțiilor vitale (activitate cardiacă), în același context nu garantează supraviețuirea pacientului. Luând în considerație datele clinice prezente la cet. Nicoară Alexandru la momentul sosirii echipei medicale de urgență, și anume: tensiune arterială „0”, pulsul „0”, frecvența respirației „0”, rezultă că ultimul nu avea semne vitale, situație care nu permite stabilirea diagnosticului de infarct miocardic acut. Conform fișei de solicitare nr.2963 din 27.02.2016, după datele clinice expuse mai sus, moartea clinică a fost constatată la sosirea echipei medicale de urgență la ora 10:35. Alte documente medicale care pot confirma prezența semnelor vitale la cet. Nicoară Alexandru după ora indicată, nu sunt.

Totodată, în expertiza în cauză s-a stabilit că medicul XXXXX Vitalie nu a întreprins toate măsurile necesare conform Protocolului Clinic Național și a altor acte medicale în vederea stabilirii morții biologice a lui Nicoara Alexandr, astfel el nu a făcut electrocardiograma și în dependență de rezultatele acesteia nu a recurs la alte etape de resuscitare. Pe faptul acestor încălcări medicul XXXXX V. a fost sancționat disciplinar, fiind atenționat să îndeplinească întocmai cerințele Protocolului Clinic Național (f.d.94-99 dosar de investigare).

Potrivit informației prezentate de Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă prespitalicească din 10.04.2017, după scoaterea de sub urmărire penală a bănuțului XXXXX Vitalie și clasarea procesului penal, cazul dat a fost examinat în cadrul Comisiei de disciplină din 29.07.2017, în rezultatul căruia, dl XXXXX V. - medic de urgență substația AMU Cantemir a fost atenționat asupra respectării corespunzătoare a obligațiilor de serviciu (îndeplinirea acțiunilor conform Protocoalelor Clinice Naționale) (f.d.13).

Prin prisma probatoriului acumulat, la 20.02.2017 procurorul Aurel Postică, în urma examinării materialelor procesului penal nr.2016430544, a dispus scoaterea de sub urmărire penală a bănuțului XXXXX Vitalie, din lipsa în acțiunile acestuia a elementelor infracțiunii prevăzute de art.213 lit. b) Cod penal, cu clasarea procesului penal.

În viziunea instanței de recurs, procurorul în urma efectuării unei investigații ample și efective, corect a apreciat probele și a statuat că în inacțiunile bănuțului XXXXX V. lipsesc indicii infracțiunii prevăzute de art.213 Cod penal, or pentru a fi întrunite elementele acestei infracțiuni este neapărat necesar de a proba două fapte: că pacientul Nicoară Alexandru mai era în viață la momentul sosirii echipei medicale de urgență și examinării de către medicul XXXXX V.; și că decesul lui Nicoară Alexandru ar fi survenit anume ca rezultat al inacțiunilor medicului XXXXX V., care a constatat decesul doar în baza datelor clinice și nu a purces la utilizarea ECG. Aceste fapte nu pot fi cunoscute cu certitudine, or modalitățile de a le cunoaște sunt epuizate, din care considerente procurorul a adoptat o soluție juridic argumentată.

Totodată, instanța de recurs a conchis că, instanța de fond corect a reținut că plângerea înaintată de petiționari nu reflectă faptul că prin ordonanțele contestate le-au fost lezate careva drepturi și interese legitime, solicitând doar atragerea la răspundere a persoanei responsabile, circumstanțe care nu pot fi încadrate în norma de

drept prevăzută la art.313 Cod de procedură penală. Mai mult ca atât, în cadrul dezbaterilor judiciare atât în instanța de fond, cât și în instanța de recurs, petiționarii nu au invocat careva obiecții cu privire la legalitatea ordonanței procurorului din 20.02.2017, ci au pretins aplicarea unei pedepse mai severe (2-3 luni suspendare din serviciu) în privința persoanei responsabile medicului XXXXX V., considerând că sancțiunea disciplinară aplicată în privința acestuia de Ministerul Sănătății este una ne semnificativă.

Faptul încălcării Protocolului Clinic Național de către medicul XXXXX V. prin sine nu poate constitui infracțiune dacă nu a dus, în legătură de cauzalitate, la urmările prevăzute la art.213 Cod penal. Organul de urmărire penală nu are competența de a verifica corectitudinea și echitatea aplicării medicului XXXXX V. a sancțiunii disciplinare de către angajator.

La caz, prima instanță a reținut că petiționarii nu au prezentat probe privind ignorarea sau îngrădirea drepturilor și intereselor legitime de către organele de ocrotire a normelor de drept pentru o satisfacție eficientă a cerințelor acestora, astfel statuând legalitatea ordonanțelor contestate.

Instanța de recurs a considerat că, nu pot fi reținute argumentele recurente, precum că medicul XXXXX V. nici nu a întreprins măsuri în vederea examinării parametrilor clinici la pacientului Nicoară Alexandru, făcând această concluzie din spusele brigadierului, or această afirmație este combătută cu declarațiile martorilor oculari audiați de organul de urmărire penală. La fel, nu a fost reținută nici afirmația recurente, că pacientul Nicoară Alexandru ar mai fi fost în viață (cadavrul, fiind adus la morgă era cu gura deschisă și drept, iar a doua zi l-au luat cu piciorul stâng sub dânsul, umărul drept ridicat și limba înghițită), dat fiind că suportul acestor afirmații nu are un caracter obiectiv și nu este confirmat de probele administrate.

6. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recurs în anulare de petiționara Nicoară Maria, prin care solicită casarea acestora, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care să fie anulate ordonanței procurorului în Procuratura Cantemir, Aurel Postică, din 20.02.2017, privind scoaterea de sub urmărire penală a bănuitului XXXXX Vitalie, cu clasarea procesului penal și anularea ordonanței procurorului-șef al Procuraturii r-lui Cantemir, Adrian Procoavă, din 21.03.2017, invocând aceleași motive ca și în recurs.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat în raport cu actele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, persoanele menționate la art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, precum și, în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile, după *epuizarea căilor ordinare de atac*.

Însă, art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul *reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei*, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Prin urmare, normele de drept nominalizate prescriu, în mod expres, că pot fi

atacate cu recurs în anulare *doar hotărârile judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond*, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată rezultă, că decizia instanței de recurs, prin care a fost menținută încheierea primei instanțe, adoptată în ordinea reglementată de art. 313 Cod de procedură penală, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, astfel recursul declarat împotriva deciziei instanței de recurs din speță este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a mai fi atacată cu recurs în anulare.

În temeiul celor menționate, se impune soluția inadmisibilității recursului în anulare declarat, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut prevăzute în art. 455 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 1), 456 Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de petiționara Nicoară Maria împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 01 noiembrie 2017, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute în art. 455 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 21 februarie 2018.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie